No. 1681 Zaterdag 18 Maart 1916. 33ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

DE NIEUWE BEGROOTING VOOR 1917

Memorie van Toelichting

(*Vervolg*).

IVde AFDEELING.

Eeredienst, onderwijs en armenzorg.

Artikel 22.

e.

Vergoeding aan de leden der examen-commissie.

Op verzoek van de leden der examencommissie werd in November 1915 aan hen eene vergoeding toegekend voor in October en November verrichte werkzaamheden, naar reden van f 10,— per lid voor iedere vergadering vóór het examen, met een maximum van 2 vergaderingen, welke vergoeding de som van f 210,— bedroeg. Daar die vergoeding in den vervolge zal moeten worden toegekend, dient er op de begrooting daarvoor een post uitgetrokken te worden.

Voor 1917 wordt de vergoeding geraamd op f 350,—, welk bedrag vermoedelijk voldoende zal zijn.

f.

Kleine uitgaven voor examens.

Een examen duurt meestal van 's morgens 8 tot 's namiddags 2 uur. Die tijd kan door examinatoren noch door examinandi doorgebracht worden zonder dat er iets genuttigd wordt. Het is daarom, naar het oordeel van den Gouverneur, noodig, dat de examen-commissie beschikt over een klein bedrag, waardoor het mogelijk wordt een kop koffie of iets dergelijks te gebruiken. Dan zijn er nog andere kleine onkosten als papier, enveloppen, enz.; deze kunnen dan alle uit het thans aangevraagd bedrag van f 25,— bestreden worden.

k.

Aanschaffing en onderhoud van leermiddelen voor de normaalschool.

Tot nu toe werd bij de lessen aan de normaalschool uitsluitend gebruik gemaakt van de leermiddelen van de Hendrikschool. Hiertegen bestaat geen bezwaar dan alleen dit, dat daardoor de normaalschool niet over voldoende hulpmiddelen beschikt. In het bijzonder is dit het geval bij de lessen in de natuurkunde. De verzameling instrumenten der Hendrikschool is zeer onvolledig en verschillende ervan zijn niet meer goed bruikbaar. Geregelde vernieuwing van bestaande en aanschaffing van ontbrekende instrumenten zal de eerste jaren noodig zijn.

Het aangevraagd bedrag van f 150,— wordt hiervoor voldoende geacht.

VIIde AFDEELING.

Landbouw.

Artikel 38 *c.*

Kosten van bedrijf en onderhoud van een motorploeg.

Voor kosten van bedrijf en onderhoud van een motorploeg, die in den loop van 1916 zal worden aangeschaft, wordt een krediet van f 500,— aangevraagd.

Onder de middelen is opgenomen een bedrag van f 75,— hetwelk gerekend wordt uit hoofde van huur door derden van het ploegwerktuig, in de koloniale kas te zullen vloeien.

Artikel 39.

Bijdrage aan de Curaçaosche Maatschappij tot bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij.

De Curaçaosche Maatschappij tot bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij is van oordeel, dat voor het jaar 1917 een subsidie van f 1 000,— voldoende zal zijn.

Aangezien het invoeren van fokvee uit het buitenland in de tegenwoordige tijdsomstandigheden met groote moeilijkheid gepaard gaat, oordeelt de maatschappij het beter, hier zelf vee te fokken met de door haar ingevoerde fokdieren van zuiver ras. Evenwel acht de maatschappij het wenschelijk, dat toch de gelegenheid blijft opengesteld, om, zoo noodig, nog enkele rasdieren uit het buitenland te kunnen betrekken, waarvoor een gedeelte van het subsidie zal worden aangewend. Het subsidie zal verder worden gebruikt, voor het aankoopen van plantzaad om weder te verkoopen of uit te deelen, het onderhoud van fokvee, het aanschaffen van tijdschriften en vakbladen en tot bijdrage in de algemeene kosten.

Artikel 40.

Voorschot aan de Cultuur Maatschappij der Nederlandsche Antillen op St. Eustatius.

Bij artikel 38*bis.* van de begrooting voor 1916 is door Z. E. den Minister van Koloniën een krediet van f 25 000,— uitgetrokken voor een voorschot aan de Cultuur Maatschappij der Nederlandsche Antillen, die op St. Eustatius eene onderneming voor de uitoefening van de katoenteelt gevestigd heeft en haar bedrijf wenscht uit te breiden door ook de teelt van sisal op dat eiland ter hand te nemen.

Blijkens de Memorie van Toelichting van Z. E. den Minister van Koloniën, behoorende bij de Nota van Wijziging der Curaçaosche Begrooting voor 1916, zal het totaal van het aan bovenbedoelde maatschappij te verleenen voorschot f 50,000,— bedragen, uit te keeren in twee jaartermijnen, elk van f 25000,—. Naar aanleiding hiervan wordt ook voor 1917 een bedrag f 25.000,— hiervoor uitgetrokken.

VIIIste AFDEELING.

Openbare werken.

Artikel 43.

b.

Toelage aan een machinist bij het departement van openbare werken.

Sedert 6 December 1915 doet de bij K. B. dd. 5 October 1912 No. 28, voor den tijd van drie jaren uitgezonden machinist voor den zandzuiger dienst als maschinist bij het departement van openbare werken en is hem o. a. de zorg opgedragen voor den zandzuiger, welke thans dienst doet als heimachine.

De machinist J. J. C. Weug, zal in Mei naar Nederland terugkeeren.

Voor het dienstjaar 1916 is geen post voor de bezoldinging van een machinist voor den zandzuiger uitgetrokken, doch het is noodzakelijk om voor den duur van de verbeteringswerken aan de St Annabaai over een machinist te kunnen beschikken. Daarom is de voor het dienstjaar 1916 van de begrooting afgevoerde post voor de toelage van een machinist voor den zand zuiger, voor het dienstjaar 1917 wederom opgenomen voor eene toelage aan een machinist bij het departement van openbare werken.

e.

Voedergeld aan den opzichter bij den vuurtoren te Cerro-Colorado (Aruba).

Sedert 1o. October 1915 is aan den opzichter van Cerro—Colorado voedergeld toegekend. Na het staken van de werkzaamheden aan de Aruba phosphaatmijnen te Cerro—Colorado moet hij zich naar betrekkelijk ver gelegen bewoonde centra begeven om zich levensmiddelen aan te schaffen. Hij is thans geheel geïsoleerd en verstoken van alle communicatie middelen. Zonder toekenning van het voorgestelde voedergeld was er geen geschikt persoon als opzichter te krijgen.

Artikel 47.

a.

Kosten van het maken van een bestrating beoosten een der gebouwen van de Hendrikschool en het verbeteren van de afwatering ter plaatse.

Aan de oostzijde is een der toegangen tot het gebouw der Hendrikschool. Bij regenachtig weder is de grond ter plaatse zeer modderachtig, waardoor veel vuil en slijk in het gebouw komt.

Door het maken van eene bestrating is hierin te voorzien; tevens moet de afwatering ter plaatse worden verbeterd.

b.

Herstelling van het westelijk dak van het melaatschen gesticht op St. Eustatius.

De wenschelijkheid tot herstelling van het minstens 40jarig oude houten dak van het melaatschen gesticht op St. Eustatius bleek reeds een vijftal jaren geleden, doch is thans tot een noodzakelijkheid geworden. In het belang van de verpleegden kan deze herstelling niet langer worden uitgesteld.

Artikel 50.

Verbetering van de St Annabaai,

Zooals reeds bij de behandeling van de begrooting voor 1916 is aangegeven, ging het met de verbreeding van de havenmond bij lange niet zoo voorspoedig als men oorspronkelijk gehoopt had.

Het springen en het opbaggeren der specie brachten groote moeilijkheden mee. Wel schiet het werk op, doch betrekkelijk langzaam. Eerder dan in 1918 zal — volgens het oordeel van den directeur van openbare werken — het werk niet geëindigd zijn.

In 1913 werd opgebaggerd ongeveer 5300 M³. De hoeveelheid, die nog opgebaggerd moet worden is ongeveer 15000 M³.

Sinds Augustus 1915 worden de pijpen voor het springen er echter machinaal ingedreven, wat het werk veel vlugger doet gaan.

De vraag of het werk nog op eene voordeelige wijze kan worden aanbesteed, is nog in overweging. Met een paar buitenlandsche firma's wordt dienaangaande onderhandeld.

Het bedrag der raming voor 1916 is verdeeld als volgt:

Werken met de Hayward baggermachine, inclusief onderlossers, 300 werkdagen, à f 115,— per dag......	f 34,500,—
Werken met de oude baggermachine, 300 werkdagen, à f 55,— per dag......	16,500,—
Machinaal indrijven van pijpen en springen van ladingen:	
arbeidsloonen voor den zandzuiger, gebezigd als heimachine, 3 duikers inbegrepen, 300 werkdagen, à f 40,— per dag......	f 12,000,—
kolen, water, smeermiddelen, enz. voor den zandzuiger, 300 werkdagen, à f 20,— per dag	6.000,—
arbeidsloonen voor het springen van ladingen, 2 duikers inbegrepen, 300 werkdagen, à f 30,— per dag......	9,000,—
afsnijden en punten van pijpen, inclusief houten proppen, 7200 stuks, à f 0,50......	3,600,—
50,000 eng. voet pijp, à f 0,75 per eng. voet	37,500,—
30,000 KG springstoffen, à f 2,— per KG (*)...	60,000,—
	128,100,—
	f 179.100,—
of rond	f 180.000,—

[*] De springstoffen zijn in verband met de abnormale tijdsomstandigheden 75% in prijs gestegen.

Naschrift van de Redactie.

Met groote dankbaarheid zien we in de nieuwe Begrooting, dat de Kolonie Curaçao niet lijden zal onder de abnormale omstandigheden, waarin het Moederland verkeert.

Curaçao is bezig zich omhoog te werken. Zeer jammer zou het derhalve geweest zijn, als de Kolonie thans in haar geleidelijke ontwikkeling zou zijn gestuit.

Gegronde hoop koesteren wij allen, dat nu spoedig het gelukkige oogenblik zal aanbreken, waarop Curaçao niet langer een lastpost voor het Moederland wezen zal. Economisch heeft ons eiland er nooit beter voor gestaan. We hebben door de invoering van verschillende grootbedrijven, door opleving van handel en scheepvaart, vasten grond onder de voeten gekregen om ons op te heffen en krachtig staande te blijven.

Ten zeerste juichen we het toe, dat met deze blijde toekomst van Curaçao in de Begrooting werd rekening gehouden.

Zeker, niemand had het de Regeering in Nederland euvel kunnen duiden, als bij de buitengewone onkosten van het Moederland, *alle* buitengewone uitgaven voor de Kolonie tijdelijk zouden zijn vervallen. Nu Zijne Excelentie de Minister van Koloniën geen last gaf tot schrapping dezer hooge credieten, maar den Gouverneur volkomen vrij liet bij

BOVENWINDSCHE STEMMEN.

V.

Wat hadden we liggen rollen dien nacht; van slapen kon niet veel komen. 't Was al mooi, dat men niet uit bed viel. Maar een geforceerde houding, met voeten, knieën en ellebogen zich knellend tusschen schot en beddeplank, is nu juist niet bevorderlijk voor een rustigen slaap.

Het luchtraam moest dicht blijven, het voorluikje ook, alleen het zijluikje stond op een kier. En nog proestte er van tijd tot tijd water genoeg over het bed. Omstreeks elf uur hoorden we echter een geweldigen slag op het dek en kwam een groote golf het licht in de salon uitspuiten met klakkende klets. Alles dreef, en 't was pik donker. Wat er gebeurd was, wisten we niet, en die volkomen onzekerheid stemde wat angstig.

Hoe kon nu toch zoo veel water in de salon vallen? Dat moest door de trapopening zijn binnen gestroomd.

Maar hoe dan te verklaren, dat het licht werd uitgeblazen, dat heel hoog onder het luchtraam hing, boven de tafel?

Ha! daar hadden we de oplossing! Een flinke zee moest over heel de kajuit zijn geslagen en het luchtraam gedeeltelijk hebben opgelicht. Op deze wijze alleen kon het water binnendringen.

De Eerste Stuurman hielp ons verder uit den droom en bracht licht in de duisternis. Daar de schuit leelijk slingerde, ging de oude zeerob heel voorzichtig in het water zitten, binnen de salon natuurlijk, om de lamp weer aan te steken.

Wat een overstrooming binnen boord werd toen zichtbaar! Eén ding troostte ons; het tafellaken zou er misschien wat schooner op worden.

Dat tafellinnen was tijdens de hevige schommelingen gedurende de maaltijden langzamerhand overdekt met verschillende lagen thee, koffie, saus, soep, olijfolie, vleesch- en vischnat. Broodkruimels en suikerkorrels staken er in vast en deden u rillen bij iedere aanraking.

Alleen de honger dwong ons tot eten, maar aan tafel te gaan daar was een bovenmenschelijke geweldpleging.

Toch mag men het "de linnen juffer" zoo heel kwalijk niet nemen. Wij hebben het zelf bijgewoond, dat een schoon tafellaken na den eersten maaltijd al niet bruikbaar meer was.

Borden en koppen, schotels en schalen staan niet vast. Zoo heel hard behoeft de zee niet te keer te gaan, om een groote verschuiving onder het aardewerk te veroorzaken. Dat geeft van zelf veel geknoei en gemors uit volle koppen, soepborden of platte schotels.

De ondervinding maakt wijs, en zoo zal PIETER tot de slotsom zijn gekomen, dat het veel verstandiger is een vuil laken over de tafel te laten liggen, dan een schoon, want een schoon wordt toch weer vuil in een ommezien. En twee tafellakens per dag is wat te veel geëischt.

Maar waarom geeft men dien jongen geen paar el Hospitaallinnen en een spons? Water is er in de zee genoeg; de zon droogt dat linnen, en desinfecteert het meteen. De wasch, na iederen maaltijd, is in een oogwenk afgeloopen.

Ook een stel stormlatten zou aanbeveling verdienen. De suiker, boter, melk en het tafelzuur staan den geheelen dag op den achtersten rand van de salontafel. Maar ze blijven daar niet staan, omdat ze er nu eenmaal zijn neergezet! Bij woelige zee schuiven die potten, blikken en glazen onophoudelijk tegen en door elkander, wat veel scheuren en scherven geeft en wederom veel geknoei op tafel.

Een lattenraam is toch gauw genoeg in elkander getimmerd en dan kan alles vast staan, heel blijven en zindelijk.

Kleinigheden, beuzelarijen!

Maar is de klacht ook onredelijk?

Men krijgt op zee toch al zoo veel te slikken, wat men niet gewoon is, dat een propere bediening aan tafel geen overbodige weelde mag geacht worden.

Telkens terugkeerende kleinigheden hinderen op het laatst zoo erg, dat ze onuitstaanbaar worden en het leven ondragelijk maken.

Het is zoo gemakkelijk te verhelpen!

De onkosten bedragen misschien vijf gulden. Door die geringe uitgave en een weinig meer oplettendheid zou de reis per zeilschip onnoemelijk veel winnen.

Maar nog eens; men neme het den Kapitein, of wien het moge aangaan, niet al te kwalijk; dat zou ons leed doen. De menschen aan boord waren te vriendelijk en te gedienstig om hen later om onzentwille lastig te vallen.

Een beleefd verzoek om die geringe veranderingen aan te brengen zal zeer zeker worden ingewilligd.

Na den stormachtigen nacht volgde een stormachtige morgen.

het opmaken der nieuwe Begrooting, moeten wij die gulle bereidwilligheid der Regeering dankbaar aanvaarden en hoogelijk apprecieeren.

In zijn Memorie van Toelichting noemt de Gouverneur alleen de allernoodzakelijkste maatregelen in het belang der economische ontwikkeling der Kolonie en beraamt daarvoor de som van f 266,250.

We meenen echter, dat de reorganisatie van Politie, waarbij de militaire door burgermarechausees zullen worden vervangen, ook strekken zal tot verbetering van den algemeenen toestand. Deze reorganisatie zal f 84,300 kosten.

Het personeel zal bestaan uit:

1	commissaris		f 2500
1	inspecteur		f 2000
5	hoofdagenten	à f 1200	f 6000
17	agenten 1e klasse	à f 800	f 13600
86	agenten 2e klasse	à f 700	f 60200

Met vreugde begroetten wij de mededeeling: dat ten minste 10 man bestemd zullen worden voor de havenpolitie. De havenpolitie komt dus.

Naar alle waarschijnlijkheid zal deze reorganisatie in den loop van dit jaar 1916 haar beslag krijgen.

Daar zijn we hartelijk blijde om, en velen met ons.

Uit de *Toelichtingen* vernemen we nog, dat de onderwijzer SCHRILS werd opgeleid tot onderwijzer in de zeevaartkunde.

Voor 1917 wordt aangevraagd f 600 voor het geven van onderwijs in de beginselen der zeevaartkunde op Curaçao en f 600 dito voor Saba.

De opleiding van den Heer SCHRILS heeft slechts vier maanden geduurd, en kostte f 120. Als een goed en praktisch onderwijzer in zulk een korten tijd bekwaam kan gemaakt worden om de allereerste beginselen der zeevaartkunde aan anderen mede te deelen, zouden we eerbiedig in overweging willen geven, meerdere onderwijzers voor de zeevaartkunde op te leiden.

De toekomst van heel veel jongens ligt op zee. Onze eilandenkolonie zal hare scheepvarende bevolking zeer praktisch ontwikkelen, indien op al onze eilanden gelegenheid werd gegeven tot eenig onderricht in de zeevaartkunde.

Van al onze eilanden varen bootjes, maar niet altijd worden die bootjes bestuurd en bediend door een bemanning welke voldoende onderlegd is.

Voor Saba is de zeevaartschool een groote weldaad. De Sabaneezen zijn overal op de Antillen, en zelfs in Amerika, gezocht als flinke zeelui. Nu zij bij hun praktische ervaring ook theoretische kennis kunnen voegen, zal hun positie nog veel verbeteren.

Ook voor Curaçao is de toekomst gunstig, wat de scheepvaart betreft. Deze neemt gestadig toe, en zal dus altijd behoefte hebben aan echte, goed onderlegde schippers en bootslieden.

Maar als dit jaar de BATAAFSCHE Petroleum–Maatschappij tot exploitatie van het bedrijf overgaat, komen er in eens veel meer stoomschepen in de vaart.

Van harte hopen wij, dat deze Maatschappij een voldoend aantal afgerichte mannen vinden kan binnen onze Kolonie, het liefst op Curaçao zelf. Zou het echter geen groote weldaad zijn aan onze bevolking, als zoo spoedig mogelijk, nog dit loopende jaar 1916, eenige flinke jongens, die graag op zee gaan, wat onderricht konden krijgen in de zeevaartkunde, of op andere praktische wijzen werden klaar gemaakt om in de tweede helft van dit jaar dienst te kunnen doen op de petroleumschepen der „BATAAFSCHE. ?"

We zijn blij, dat het Gouvernement de zeevaartschool in stand houdt, maar men vergete niet, dat deze inrichting nog slechts in haar allereerste begin is. Geleidelijke ontwikkeling is ook hier gewenscht.

Een onderwijzer, bekwaam om onderricht te geven in de beginselen der zeevaartkunde op alle eilanden is een eerste stap.

Verdere uitbreiding der zeevaartschool op Curaçao een tweede.

In de onmiddellijke behoefte der BATAAFSCHE, aan vele eenigzins geoefende jongelui zal op andere wijze moeten voorzien worden. Bij de afzonderlijke opleiding dezer jongens zal de hulp van havenmeester of loods misschien dienst kunnen doen. Best mogelijk, dat het der BATAAFSCHE wat waard is voor hare schepen de beschikking te krijgen over eene bemanning, welke vooroefeningen gemaakt hebben en theoretisch eenig onderricht ontvingen in scheepvaart en zeevaartkunde.

Misschien wil de Directie voor dat doel gaarne eenigen steun verleenen aan het Gouvernement. Men trede dus met elkander in overleg.

Wordt vervolgd.

Onze Begrooting

IN DE

Eerste Kamer.

Eindverslag van de Commissie van Rapporteurs.

Op de vraag in het Voorloopig Verslag der tweede Kamer gedaan over welk kapitaal de „Eerste Sisal Cultuur Maatschappij" beschikt, werd door de Regeering geen antwoord gegeven. Wel werd opgegeven, dat de maatschappij een obligatieschuld van f 75000 te haren laste heeft. Deze vraag zou men alsnog gaarne beantwoord zien. Waar het schijnt, dat deze cultuur in het klein reeds geslaagd is, meenden sommige leden, dat dan ook in het groot daaraan steun moet worden gegeven. Andere leden herinnerden aan de ervaring met de bananencultuur opgedaan, en waren daarom daartoe minder goed gezind.

Memorie van Antwoord.

De ondergeteekende kan in het algemeen wel toegeven, dat het in een kleine kolonie met geringe bevolking gewenscht kan zijn de meer belangrijke betrekkingen te doen vervullen door uit het Moederland uitgezonden ambtenaren.

Reeds is de ondergeteekende ook voor Curaçao in die richting werkzaam geweest. Hij veroorlooft zich hier te herinneren aan de detacheering van een Nederlandsch Waterstaatsingenieur en eenige onderwijzers, terwijl thans een opzichter van den Waterstaat, een adviseur voor den gezondheidsdienst en een chef van dezen diensttak voor uitzending in aanmerking zijn gebracht. Deze ambtenaren zullen voor het meerendeel hunne diensten verleenen ten behoeve van alle eilanden der kolonie. Het spreekt van zelf, dat, wanneer daartoe verder aanleiding zal blijken te bestaan, ook voor de andere eilanden in het bijzonder dezelfde gedragslijn als voor het eiland Curaçao en de geheele kolonie in acht zal worden genomen. Voor zoover zulks hier te beoordeelen valt, zouden op de andere eilanden alleen de werkzaamheden der gezaghebbers in aanmerking komen om aan uitgezonden ambtenaren te worden opgedragen.

In zake de watervoorziening op Curaçao heeft het, voor wat betreft de verschaffing van drinkwater te Willemstad, niet aan particulier initiatief ontbroken.

Reeds verscheidene jaren geleden heeft men zonder geldelijke hulp van de kolonie aldaar een buizennet aangelegd, door middel waarvan thans aan gegadigden gedistilleerd water wordt geleverd.

Voor landbouwdoeleinden heeft men zich bepaald tot het aanleggen, al of niet met geldelijken steun uit de koloniale kas, van dammen op eigen terreinen, ten einde bij regenval het afvloeien van het hemelwater naar zee tegen te gaan.

De ondergeteekende kan voorts mededeelen, dat thans plaatselijk onderzocht wordt een plan tot den aanleg van belangrijke werken, met het doel om aan het vraagstuk der watervoorziening, ook ten behoeve van den landbouw, eene afdoende oplossing te geven.

Zooals blijkt uit de mededeelingen omtrent den economischen toestand in hoofdstuk B, § 2, van het Koloniaal Verslag van 1915, en voorts ook uit de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer over de Curaçaosche begrooting voor dat jaar (Gedrukte Stukken 1914 — 1911 — **3**, no. 18) waren de klachten over de economische nooden op de benedenwindsche eilanden der kolonie, naar de meening van den ondergeteekende, ongetwijfeld gegrond.

Dank zij vooral de sedert ingevallen regens, is de algemeene toestand intusschen verbeterd. Niettemin laten, volgens de jongste mededeelingen van den Gouverneur dienaangaande, de oogstvooruitzichten zich nog niet gunstig aanzien, omdat de najaarsregens niet voldoende doorgekomen zijn.

De ondergeteekende zal den Gouverneur uitnoodigen om vergelijkende cijfers over den economischen toestand van 1903 en heden, ter opneming in het eerstvolgend Koloniaal Verslag, te verstrekken.

Uit hetgeen met betrekking tot de hoedennijverheid medegedeeld is in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer over de onderwerpelijke begrooting (Gedrukte Stukken 1915—1916, **3** — no. 17) moge, naar het den ondergeteekende voorkomt, blijken, dat het streven er op gericht is om de belangen van voormeld bedrijf te blijven bevorderen.

De mededeelingen betreffende de verrichtingen op landbouwgebied, voorkomende in de jongste koloniale jaarverslagen, mogen, naar de ondergeteekende meent, het vertrouwen bevestigen, dat het Koloniaal Bestuur op het oogenblik behoorlijk op de hoogte is van de eischen der verschillende gewassen. De ondergeteekende moge er voorts de aandacht op vestigen, dat de kolonie in landbouwzaken niet alleen over de diensten van den landbouwkundige aldaar, maar ook over die van den Directeur van den Landbouw in Suriname beschikt, terwijl hij, zoo noodig, bereid is zijne tusschenkomst te verleenen tot het vragen van voorlichting hier te lande of in Nederlandsch-Indië.

Aan de verduurzaming van visch zijn, blijkens de mededeelingen daaromtrent in bijlage D van het Koloniaal Verslag van 1915, zeer groote bezwaren verbonden. Naar de meening van den ondergeteekende, zal het zeer veel inspanning vereischen om daarmede gunstige uitkomsten te verkrijgen. Men heeft intusschen gedaan wat mogelijk was, terwijl de taak van den raadsman voor visscherijzaken, ook volgens diens eigen oordeel, als afgeloopen moest worden beschouwd.

Voor de verduurzaming van vruchten zou waarschijnlijk hetzelfde gelden: ook hier zou groote inspanning noodig zijn om gunstigen uitslag te bereiken. Het is den ondergeteekende echter niet bekend, dat pogingen zijn aangewend om tot verduurzaming van vruchten te geraken en dat die pogingen te vroeg zouden zijn gestaakt.

Uit het in § 1 van hoofdstuk N van het Koloniaal Verslag van 1915 medegedeelde betreffende het — in 1912 op Curaçao opgerichte — struisvogelpark *Albertina* blijkt, dat de struisvogelteelt reeds sedert eenigen tijd bevorderd wordt. De toestand der volgels is goed: Zij zijn aan het klimaat gewend, terwijl ziekte en sterfte onder de vogels niet meer voorkwamen.

Naar de meening van den ondergeteekende behoort de verstrekking van landbouwkrediet van landswege te worden beperkt tot bijzondere gevallen, zooals laatstelijk ter verbetering van de aloë–gronden op Aruba, waartoe bij art. 37 *c* der onderwerpelijke begrooting een krediet is uitgetrokken. Cijfers omtrent de ten behoeve van den landbouw, ens. verstrekte kredieten kunnen worden gevonden in de noten 48, 69 en 192 van den uitgewerkten staat der Curaçaache begrooting voor 1914 (Gedrukte stukken 1913—1914 — **3** — no. 5), en op bladz. 7 van bijlage D van het Koloniaal Verslag van 1915.

Zooals in de Nota naar aanleiding van het Verslag der Tweede Kamer over het wetsonwerp tot verhooging van de Curaçaosche begrooting voor 1915 (Gedrukte stukken 1915—1916—**103**—No. 2) is medegedeeld, hebben verscheidene op kleine schaal ondernomen aanplantingen van sisal uitgewezen, dat het gewas in Curaçao, niettegenstaande de herhaaldelijk voorkomende tijdperken van droogte, goed gedijt, maar dat de groeitijd er langer duurt dan elders.

Uit § 4 van hoofdstuk N evengenoemd Koloniaal Verslag vau 1915 blijkt voorts ten aanzien van een dier proefvelden, dat de groei der planten zeer bevredigend was, dat veel oogstbaar blad met mooien vezel was gevormd, en dat met de ontvezeling kon worden begonnen.

Hoewel uit een en ander blijkt, dat gunstige uitkomsten mogen worden verwacht, zoo is hetgeen tot nu toe verkregen is, met het oog op de geringen omvang der aanplantingen, niet van voldoende beteekenis geweest om een eindoordeel te vormen. Belangrijke uitkomsten zijn uiteraard slechts te verwachten van op grootere schaal ondernomen aanplantigen gelijk die van de in de Memorie van Toelichting bij evengemeld wetsonwerp genoemde Eerste Sisal Cultuurmaatschappij, en die van de Cultuurmaatschappij Nederlandsche Antillen, in onderartikel 38*bis* van het onderwerpelijk wetsvoorstel bedoeld.

De ondergeteekende heeft geen mededeeling ontvangen van het voorkomen van bijzondere ziekte in de op St. Eustatius verbouwde katoen.

Daar de kolonie, zooals hiervoren reeds is opgemerkt, nevens de diensten van een landbouwkundige ook beschikt over die van het landbouw–departement in Suriname en bovendien hier te lande en in Nederlandsch–Indië voorlichting kan erlangen, kan de ondergeteekende voorhands niet inzien de noodzakelijkheid van de aanstelling van een afzonderlijke landbouwkundige voor de bovenwindsche eilanden.

Ten aanzien van de verbetering van de wegen op genoemd eiland moge de ondergeteekende verwijzen naar de mededeeling op bladz. 10 van bijlage D van het Koloniaal Verslag van 1915: aan de huidige behoefte zal redelijkerwijze tegemoetgekomen zijn, wanneer het reeds aangevangen nieuwe verbindingsstuk tusschen Oranjestad en de verkeersweg naar en van de landingsplaats aan de Oranje–baai ingelascht is.

De ondergeteekende zal den Gouverneur in overweging geven om de gelden, benoodigd voor de voor 1915 aanvankelijk voorgenomen, maar wegens de bijzondere tijdsomstandigheden uitgestelde verbetering van den steiger ter reede van Oranjestad in de begrooting voor 1917 uit te trekken, indien de Landvoogd van meening is, dat de behoefte aan de bedoelde verbetering zich inderdaad dringend doet gevoelen.

Ook de ondergeteekende is zooals hij meermalen heeft te kennen gegeven, overtuigd van de noodzakelijkheid van eene geregelde stoomverbinding tusschen de verschillende eilanden der kolonie.

Hij moge dienaangenaamde verwijzen naar het ter zake medegedeelde in de vermelde Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer over de onderwerpelijke begrooting.

Blijkens bijlage J van het Koloniaal Verslag 1915 doen bij de 100 man sterke brigade marechaussees o. a. 72 militairen van het garnizoen dienst. Op enkele uitzonderingen na zijn deze Europeanen.

De vraag op welke wijze het gezag over de op de eilanden buiten Curaçao geplaatste politieambtenaren en beambten moet worden geregeld, is zeer onlangs bij den ondergeteekende aanhangig gemaakt. Daarover is intusschen nog niet beslist. De ondergeteekende zal bij de verdere overweging van deze aangelegenheid niet uit het oog verliezen het bekende voorschrift van artikel 114 van het regeeringsreglement, waarvan het eerste lid aan den gezaghebber de verantwoordelijkheid oplegt o. a. voor de bewaring van de inwendige rust, orde en veiligheid, en het tweede lid hem het bevel toekent o. a. over de aanwezige politie.

Volgens de jongste van den Gouverneur ontvangen mededeelingen waren met een aannemersfirma onderhandelingen aangeknoopt over de verdere uitvoering van de havenverbetering. De ondergeteekende verwacht binnenkort het verder verloop van die onderhandelingen te vernemen.

De ondergeteekende moge de verzekering geven, dat voor zooveel dit van hem afhangt, aan den eerlang uit te zenden deskundige voor de regeling van den gezondheidsdienst alleszins voldoende middelen zullen worden verstrekt om zijne taak tot een goed einde te brengen.

Aangezien ook in het Voorloopig Verslag der Eerste Kamer over de Curaçaosche begrooting van 1915 (Gedrukte stukken 1914—1915—No. 82) in gelijken geest als in het onderwerpelijke de wenschelijkheid van decentralisatie in het administratief bestuur der eilanden buiten Curaçao en van medewerking van de Raden van Politie op die eilanden is betoogd, veroorlooft de ondergeteekende zich kortheidshalve te verwijzen naar de Memorie van antwoord op het eerstbedoeld verslag (Gedrukte stukken 1914—1915—No. 82*a*.)

Gaarne zal de ondergeteekende zijne aandacht wijden aan verbetering der rechtspraak op de bovenwindsche eilanden, wanneer hem van hare onvolkomenheid mocht blijken.

De Minister van Koloniën,
TH. B. PLEYTE.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 9 Februari 1916.

BERGSMA.
VAN DER HOEVEN.
VAN DER MAESEN DE SOMBREFF.
VAN HOUTEN.
REEKERS.

We zouden beproeven wat meer midscheeps te gaan. Om en nabij den grooten mast is de beweging het geringste en dachten we rustiger te kunnen zitten. In de rechterhand een toegeklapten zeestoel, in den linker een reisdeken, schoven we langs de kajuit. Niet zoodra komen we uit 't nauwe gangetje op het breedere scheepdek, of een zeetje spoelt over. Ik vang het water op tegen den zeestoel, maar sla tegelijk tegen de „wereld", kom gelukkig op mijn reisdeken terecht, maar verlies door den schok m'n mooien Panamahoed. Gedienstig vangt de wind dien op. De schuit wacht echter niet, maar zeilt door. De wind blijft met mijn hoed in zijn armen achter, ver in zee.

Daar zit ik met m'n blooten bol op het reisdekeneilandje en natgeslagen stoel.

Kapitein VANDERPOEL is een Gentleman. Toen ik mistroostig maar weer terugzeulde met m'n vrachtje, de trap af, de kajuit in, bood hij mij een schoonen, linnen kapiteinshoed aan. Dat leek me! In een oogwenk stond ik achter het roer en gaf m'n bevelen. De menschen lachten en ik lachtte mee; het verlies van mijn Panama was al weer vergeten.

Wat ik toen voor de grap deed, moest later worden herhaald in ernst. Het weer werd slecht en de wind al te sterk; we hadden hem vlak in den kop.

All hands on deck werd gecommandeerd, het groote zeil moest worden neergehaald. De kapitein deed zelf hard mee, ook de kok en de kajuitjongen PIETER waren present. Met genoegen nam ik het stuur over, nadat me gezegd was, dat ik het slechts stijf vast te houden had.

Wat hebben we die Sabaneezen bewonderd in die oogenblikken; echte, kranige zeelui! Ze staan allen op hun post, kijken naar den bootsman, die woordelijk de met zachte stem gegeven bevelen herhaalt. Rap en vlug ging alles in zijn werk, en toch geen gejaag. Geen hard woord werd er vernomen, nog minder een vloek.

't Was mannenwerk dat lapje zeil om laag te halen, netjes op te vouwen en in de lijken te slaan op den boom. Ofschoon zoo ver mogelijk van den wind werd afgehouden, kwam er toch van tijd tot tijd nog zulk een ruk in 't zeil, dat men moeite had het vast te houden. Eenmaal zelfs ontglipte het touw aan de stevige knuisten, die het omkneld hielden en sloeg de boom ver over. De kapitein keek zeer ernstig, doch sprak geen woord en wachtte bedaard tot de boom weer werd teruggesmakt door de schommeling van 't schip. De boom is zoo ongeveer 'n tien Meter lang en trekt natuurlijk het zeil mee, dat er aan vast zit. Of we allen ook blij waren, toen dat groote gevaarte weer vast lag aan den kabel!

Toen moest in volle zee, onder hevigen wind en ongelijke beweging van 't schip langs dien boom geklauterd worden. WILLY, de bootsman nam het zwaarste en gevaarlijke werk voor zich en hing met zijn lijf over den boom ver buiten boord. OSCAR, de reus van 't schip, hielp hem trouw. Met de teenen in de takels en de buik op den boom sloegen ze de armen om het saamgereefde zeil en hadden de handen vrij om te binden. Nauwelijks hiermede gereed, renden ze naar het voorschip, om daar de smalle zeiltjes neer te halen. Toen moest het tweede zeil half worden gereefd.

Het stond den kapitein nog maar niet aan en wederom werd er verandering gebracht in het zeilwerk. Zoo ging het den heelen dag door.

't Was zwoegen voor de jongens en de grillige zee had er nog pleizier in ze telkens uit elkander te jagen. Maar de touwen, die ze vast hadden, lieten ze niet meer los. Te midden van hun zwaar werk bleven ze opgeruimd en vroolijk, en verkochten ze nog allerlei kwinkslagen.

Dat stelde ons, landrotten, gerust. Hoe grauw zee en lucht er ook uitzagen, hoe valsch de wind ook opdook uit verschillende hoeken, gevaar scheen er niet bij; de stemming onder het scheepsvolk bleef te lollig.

Toch was die Oudejaarsdag verre van prettig. Op het dek is er geen plaats, als er gewerkt moet worden en daar beneden is het gewoon niet uit te houden.

We hoopten op het Nieuwe Jaar, dat zou wel beter zijn dan het ongeluksjaar 1915.

In die meening werden we versterkt, toen 's middags omstreeks vier uur het Nieuwe Jaar in eigen persoon ons voorbij trok op weg naar Curaçao.

Op een vermolmd wrakhout, beeld van het oude jaar, zat een jong rank vogeltje, dat ons haastig voorbij schoot. Een Nieuwjaarsplaat in natura!

Moge het een vrede–vogel geweest zijn!

Pr. fr. R. J. C. WAHLEN.

(*Wordt vervolgd*).

DE OORLOG.

Aan welken kant het oogenblikkelijke voordeel is, valt nog niet uit te maken, maar het feit dat de gevechten rondom Verdun reeds vier weken duren is een bewijs, dat de Franschen de Duitschers tot staan hebben gebracht.

Dat is ook de hoofdindruk der plaatselijke gevechten van deze week. Hier en daar hebben de Duitschers wel eenige kleine voordeeltjes behaald, maar de groote doorbraak is gestuit. Het blijft nu stukwerk, de groote aanval, welke verwacht werd, is niet herhaald. Of die nog komen zal?

Het troepentransport schijnt afgeloopen te zijn en de Duitschers op volle sterkte gekomen. Die volle sterkte zal echter niet lang geduurd hebben, want de vreeselijke slachting, welke onophoudelijk onder de Duitsche troepen wordt aangericht zal hun krachten aanmerkelijk hebben verzwakt. We vreezen, dat er niet genoeg massa is overgebleven om den grootaanval opnieuw te beproeven. De doorbraak bij Verdun zou dan ook als mislukt beschouwd moeten worden.

De groote beteekenis van dit feit zal een ieder duidelijk worden bij een vluchtigen terugblik naar het optreden der Duitschers vanaf het begin van den krijg.

Frankrijk heeft zich sinds 70 het meest versterkt langs de Oostgrens. De vestinggordel loopt daar van Verdun tot Toul en van Epinal tot Belfort. Tusschen Toul en Epinal is een kleine onversterkte opening.

De voornaamste reden voor den Duitschen opmarsch door België en Luxemburg was hun wensch om deze sterktelinie te overvleugelen van uit het Noorden en aldus een directe forceering onnoodig te maken.

Toen de Duitschers Frankrijk binnenrukten, hoopten zij het Fransche leger van Parijs af te scheiden en terug te drijven naar deze versterkte lijn om het te omsingelen.

De slag van de Marne, waarin de Franschen met hun linkervleugel rustten op de vesting Parijs en hun rechtervleugel op de vesting Verdun, bracht de Duitschers tot staan en drong hen terug naar de Aisne.

De slag bij Verdun heeft de hoofdmacht der Duitschers weer verder teruggedrongen naar de Maas. Als de Franschen bij Verdun stand weten te houden, is de hoofdbeweging der Duitschers gedurende dezen oorlog mislukt, en het spel verloren.

Berichten uit de Kolonie.

Zilveren Jubilé.

Morgen, 19 Maart, zal de Eerw. Zuster MARIA WILHELMINA in het St Elizabeths-Gasthuis haar zilveren professiefeest vieren.

Bijna volle vijf en twintig jaar is Zuster WILHELMIEN werkzaam geweest op Curaçao in de Gestichten van Zaquito en Montecristo en nu de laatste jaren in het St. Elizabeths-Gasthuis.

Zuster WILHELMIEN zal aan de armen wel bekend zijn om haar vroolijk en opgeruimd karakter en vriendelijke bezorgdheid.

Hare Medezusters zijn thans in de gelegenheid de goede Zuster te vergelden, wat Zij altijd bij de feesten van anderen deed. Immer wist Zuster WILHELMIEN een aardigheid te vinden om de vroolijke stemming van het feest er in te houden.

Wij wenschen de Jubilaresse een prettig feest en nogmaals vijf en twintig jaar in volledige gezondheid en kracht.

Mejuffr. JOHANNA WILHELMINA KOUSBROEK, werd 5 Maart 1856 te Rotterdam geboren, trad 23 Nov. 1888 in het Klooster te Breda, legde 19 Maart 1891 hare H. Geloften af en kwam 21 Juni 1891 naar Curaçao.

Goede reis.

De Zeereerw. Pater MARTINUS VAN DE ELSEN, Pastoor der Rozenkranskerk op Pietermaai, gaat na meer dan tienjarigen dienst om gezondheidsreden met verlof.

ZZEerw werd door de Paters Missionarissen gekozen tot Afgevaardigde naar het Provinciaal Kapittel in Nederland.

Ook de Weleerw. Pater A. C. TEN BRINK vertrekt naar Nederland, ofschoon ZEerw. slechts 6 jaar in de Missie werkzaam was. Deze gezondheidsreis wordt ondernomen op advies van den Geneesheer om in koeler klimaat het reeds verkregen herstel bestendig te maken en de herwonnen krachten te versterken.

Aan beide Confraters wenschen wij van harte een veilige reis en behouden overtocht.

Het volgend jaar worden beiden hier terug verwacht. Zulke goede, jonge krachten kan de Missie nog niet missen.

De Missionarissen vertrekken per *Oranje Nassau.*

***

Met dezelfde gelegenheid gaat ook de HEG Heer Th. MORREN naar Trinidad om vandaar zijn reis naar de Bovenwinden te ondernemen. Wij wenschen ZHEG een goede reis.

Onze Haven.

Wat een levendige bedrijvigheid heerscht er toch in onze haven!

Een drukke dag behoort nu niet meer tot de zeldzaamheden, maar men kan zeggen, dat er voortdurend meer leven is en beweging. De algemeene toestand van ons havenverkeer is zeer gunstig.

Verleden maand werden 29 schepen des nachts uit of ingeloodst. In die maand van 29 dagen kwamen nog 5 zeilschepen en 1 stoomschip meer binnen dan in de 31 dagen van Januari. Het totaal der binnengeloopen schepen bedraagt voor de twee eerste maanden van dit jaar reeds 240. Telt men daar, nog eenzelfde getal voor de uitgevaren schepen bij, dan heeft men een beeld van ons havenverkeer; 480 schepen in 60 dagen, of een gemiddeld verkeer, van in en uit, van 8 schepen per dag.

Donderdag 16 Maart hebben we eens bizondere aanteekening gehouden.

Tusschen 6 en half zeven liep de *Montivideo* binnen, tusschen half acht en acht uur de *Philadelphia.*

Tusschen 8 en half negen werd de *Manzanares* verhaald en van half elf tot half twaalf werden 3 schoeners, *Marina, Gloria* en *Themis* uitgesleept.

Omstreeks 12 uur liep de *Maracaibo* binnen, terwijl de *Manzanares* even na één uur vertrok.

Daarna volgden de *Merida*, en de *Ana Sofia*; op terugreis hiervan nam de loodsboot de *Virginia* op sleeptouw. Tusschen 5 en 6 ging de *Philadelphia* uit, de *Montevideo* even na zessen. De *Maracaibo* sloot de reeks 's nachts om half twaalf.

De loodsdienst is hier geen sinecure. Gelukkig, dat onze wakkere en bekwame loods H. VAN DER HOEVEN nog jong is en een krachtig gestel heeft. We mogen ons zelf geluk wenschen met het bezit van zulk een loods, juist in dezen tijd, nu de scheepvaart een vlucht neemt.

K. W. I. M.

Naar het „Vad" meldt, heeft het Kamerlid L. N. Rodenburg dato 28 Jan. de volgende vragen aan den minister van Waterstaat gericht:

„1. Is het juist, dat van 10 Dec. 1915 tot 7 Jan. 1916 door de Kon. West-Ind. Maildienst geen mail is vervoerd naar West-Indië?

2. Zoo ja, heeft de minister dan termen gevonden tot toepassing van art. 16 van het met de vennootschap aangegane contract, of is Z.Exc. van meening, dat (niettegenstaande art. 1 van bedoeld contract) in casu in het uitvallen van een vaart naar West-Indië, zonder meer moet worden berust?

3. Is het juist, dat tegenwoordig vrachtbooten van de Kon. Stoomboot Mij. gebruikt worden voor de vaart op West-Indië, terwijl door den Kon. West-Indischen Maildienst dezer dagen drie nieuwe moderne mailbooten de *Ecuador*, de *Venezuela* en de *Columbia* naar het buitenland verkocht zijn en twee andere nieuwe schepen, de *Jan van Nassau* en de *Lodewijk van Nassau* door haar worden gebruikt in de wilde vaart?

4. Is de minister van meening, dat op deze wijze door de vennootschap een behoorlijke uitvoering wordt gegeven aan het bepaalde bij art. 2 van meergenoemd contract en dat onder de tegenwoordige omstandigheden door den Kon. West-Indischen Maildienst naar behooren wordt voorzien in een veilig en geregeld vervoer van passagiers en post naar West-Indië?"

Hoedenindustrie.

Vergezeld van zijn militairen Adjudant bracht de Heer Gouverneur gisteren een bezoek aan de vlechtschool op Pietermaai. Er waren 14 leerlingen present, die allen een hoed onder handen hadden, welke meer dan 10 Gld. zal opbrengen.

De Gouverneur gaf over een en ander zijn hooge tevredenheid te kennen.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van den Heer ABRAM DE SOLA een reclameboek van de *Hudson Motor Car Company*, waarvan genoemde Heer Agent is.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

1.	Enghien	Marche	E. Douville
2.	Tempelweihe	Ouverture	Kéler-Béla
3.	Die Lustige wittwe	Walser	F. Léhar
4.	Fantaisie sur Nabucodonosor		G. Verdi
5.	Piet Hein	Marsch 1e uitv.	Hazebroek
6.	Alles Schön	Potpourri	J. P. Boskaljon
7.	Eggitna	Schottisch	F. Jullian
8.	Soñando	Danza 1e uitv.	J. Campos

Zondagavond om 7.30 uur Overzijde

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

Ceferina Boka, Anton Brama, Marianita Cogen, Catoline De Windt, José Joaquin Duastt, Marianita Faneijte, Elisa Martin, Etreida Martijn Agatha Ponline, Karmelita Filmanh, S. T. Sonderen, C. Winkel & Zonen, Lodewika Winklaar, Ilaria Vanderbis, Seferino Rasmij, Thito Franken, Mathias Janga, E. R. Theobal, Eduardo Ocacio Martis, Nicolas Pinedo, L. Rodriguez & Co.

Aangeteekend stuk: Dr. Th. G. den Houter (2.

Drukwerken: José J. Cabrera, Eugene A. Vichery.

Drukwerken zonder adres: Daily Express, De Nieuwe Courant, The People.

Officieele berichten.

Aan den marechaussee 2e klasse alhier I. A. Hollander is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan Mej. Emma van Eps, onderwijzeres 4e klasse aan de Emmaschool alhier is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den ontvanger enz. op Aruba C. P. de Haseth is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

De geneeskundige D. S. Bergen is definitief benoemd tot gouvernements-geneeskundige in de kolonie Curaçao en werkzaam gesteld op Saba.

Aan den beambte ter Inspectie der belasting J. M. S. van Eps is tot herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

De heeren J. W. J. v. d. L. Schotborgh en G. H. v. d. L. Schotborgh, medeëigenaren van de plantage Groot Santa Martha alhier zijn belast met het opsporen van misdaden en wanbedrijven, volgens onderscheidingen bij algemeene verordening gemaakt, voor zooveel aangaat de uitgestrektheid van die plantage.

De heer H. J. Th. Boomgaart is tijdelijk ontheven van de functiën van kantonrechter op Curaçao en tijdelijk belast met die van Gouvernements-Secretaris.

De heer E. S. C. de Veer Abrahamsz is tijdelijk ontheven van de functiën van Advocaat-generaal en belast met die van kantonrechter.

De heer J. J. Beaujon is tijdelijk ontheven van de functiën van districtmeester van het 2e en 3e district alhier en tijdelijk belast met die van Advocaat-generaal van het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao,

De heer F. K. Thielen is tijdelijk ontheven van de functiën van districtmeester van het 4e en 5e district en belast met die van districtmeester van het 2e en 3e district.

De heer C. P. de Haseth is tijdelijk ontheven van de functiën van ontvanger enz. op Aruba en tijdelijk belast met die van districtmeester van het 4e en 5e district op Curaçao.

De heer J. N. van der Veen Zeppenfeldt is tijdelijk ontheven van de functiën van klerk enz. en tijdelijk belast met die van ontvanger, tevens ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht en met den dienst der posterijen op Aruba.

De heer H. E. Lampe is tijdelijk ontheven van de functiën van schrijver op Aruba en tijdelijk belast met die van klerk ter posterij en ter ontvangerskantore, adjunct-ijker en met den dienst der postspaarbank aldaar.

Nederland.

De nieuwe Minister.

Tot Minister van Financiën is benoemd mr. dr. Anton van Gijn, thesaurier-generaal aan het Departement van Financiën.

Naar wij vernemen wordt de afdeeling arbeidersverzekering overgebracht naar het Departement van Waterstaat.

Mr. dr. van Gijn, wiens benoeming 10 Febr. in de „Staatcourant" is verschenen, werd 17 September 1866 te Dordrecht geboren. Na aldaar het Gymnasium te hebben bezocht, volbracht hij zijn studien aan de universiteit te Leiden, waar hij in Mei 1892 promoveerde tot doctor in de Staatwetenschap op een proefschrift over

de Herziening van de Belasting op ongebouwde eigendommen en als doctor in de rechtswetenschap op stellingen.

Met ingang van Januari 1893 werd hij benoemd tot adjunct-commies ter Provinciale Griffie van Zuid-Holland, waar hij gedurende 10 jaar werkzaam bleef, achtereenvolgens als commies en als hoofdcommies in verschillende afdeelingen. Vervolgens werd hij secretaris van Rijks-Woningcollege en secretaris van de Haagsche Gezondheidscommissie.

1 October 1895 werd hij benoemd tot administrateur van de Generaal Thesaurie van het Ministerie van Financiën, sinds 1909 met den titel van thesaurier-generaal. In 1911 werd hij gekozen tot lid van de Provinciale Staten van Zuid-Holland voor 's-Gravenhage, welk ambt hij tot heden heeft vervuld. Mr. van Gijn was aanvankelijk lid van de Vrijzinnig-Democratische partij, doch sinds 1910 lid van de Liberale Unie. Ook bewoog Dh. van Gijn zich op het gebied der drankbestrijding. Op economisch gebied verschenen verschillende artikelen van zijn hand in onderscheidene tijdschriften.

Gelijk men weet werd mr. van Gijn bij het optreden van het Kabinet-Cort van der Linden reeds aangezocht, daarin zitting te nemen, doch meende hij toen daarvoor te moeten bedanken.

Waarschijnlijk zal hij reeds onmiddelijk het beheer van het Departement van Financiën uit handen van zijn voorganger overnemen, na door H. M. de Koningin te zijn beëedigd.

H. M. de Koningin heeft reeds den nieuwbenoemden Minister van Financiën, mr. dr. Anton van Gijn, ter beëediging ontvangen.

Nadat Minister Treub in den loop van den ochtend van de verschillende chefs der afdeelingen van zijn Departement afscheid had genomen, heeft hij des middags omstreeks 12 uur het beheer van het Departement aan zijn opvolger overgedragen.

Bij het Koninklijk Besluit, waarbij mr. dr. A. van Gijn benoemd wordt tot Minister van Financiën is, naar wij vernemen, aan mr. M. W. F. Treub op diens verzoek een eervol ontslag verleend als Minister van Financiën, met dankbetuiging voor de vele en zeldzaam belangrijke diensten, den lande bewezen.

De „christelijke en maatschappelijke deugden."

't Wordt hoe langer hoe fraaier met de befaamde „Christelijke en maatschappelijke deugden" der Lager Onderwijswet.

Amsterdam is een onderwijzer rijk, zekeren heer A. de Jong, die een „vrij huwelijk" heeft aangegaan. B. en W. zijn wijzelijk van oordeel dat zoo iemand niet bepaald aangewezen is om de kinderen voor te gaan, hebben hem mitsdien niet geplaatst op de lijst van bij voorkeur benoembaren, en hem te kennen gegeven, dat hij kan heengaan, als zijn tijdelijke dienst is afgeloopen.

Daar schiet de „Bond" op af! Dat besluit van B. en W. moet worden ingetrokken, wijl het niet steunt op „dienstbelang en plichtsvervulling". Ja, den heer de Jong, zoo zegt de Bond verder, kan heel best de „opvoeding tot christelijke en maatschappelijke deugden" worden toevertrouwd.....

Arme openbare school! „Christelijke en maatschappelijke deugden" moeten haar gebracht worden door menschen, die zelf niets in hebben van die deugden. „Nemo dat quod non habet" (Niemand geeft wat hij niet bezit.) De eerste beginselen van christelijke zoowel als maatschappelijke deugden zijn vreemd dengenen, die zulke „vrije" huwelijken propageeren.

Als het nog noodig was, hebben we hier weer een allerfraaist bewijs van wat de heeren „Bond" 's-onderwijzers onder „christelijke en maatschappelijke deugden" verstaan.

Particulier en Openbaar.

De kwestie of het zedelijk gedrag van een openbaar persoon hem ten laste mag worden gelegd in zijn openbaar leven, treedt opnieuw op den voorgrond. Eerst deed ze zich gelden ten aanzien van minister Treub, thans komt ze in de hoofdstad ter sprake, naar aanleiding van de onderwijzers-aangelegenheid.

Het merkwaardigste van het geval is — zoo zegt hiervan de „Limb. Koerier" — dat vroeger bij voorkeur door liberalen de stelling verdedigd werd: „dat het particulier gedrag geheel buiten beschouwing moet blijven ten aanzien van de openbare functie", en dat het thans vele leden der rechterzijde zijn, die deze theorie meenen te moeten overnemen. Zoo heeft mr. Treub zijn ministerieelen val in hoofdzaak aan de linkerzijde te wijten, — hetgeen, zooals men weet, door vele sprekende en schrijvende organen van rechts werd afgekeurd. Een Zuid-Limburgsch blad o. a. opperde naar aanleiding daarvan de vraag:

„Als het particulier leven van een openbaar persoon in openbaar debat gebracht wordt, waar is dan de grens van het al of niet geoorloofde?

Moet voor openbare personen met verschillende opvatting van moraal, ook een verschillende maatstaf worden aangelegd?

Moeten er, nu men eenmaal dien nog nieuwen weg is opgegaan, niet nog meerdere vallen?"

De „Limb. K. zegt hierop o. m.:

„Waar de grens van het geoorloofde is? Maar bestaat er dan niet een Christelijke moraal, die te dezen aanzien eene zeer vaste handleiding geeft? — Wij, Katholieken, hebben daarnaar openbare personen te beoordeelen en zeer zeker niet

naar hunne opvatting van „moraal”, die misschien ...... er geene is.

En waarom zoude, nu men eenmaal — niet „dien nieuwen weg is opgegaan” maar : — dien ouden weg hervonden heeft, toch wel aan hen, wier gedrag openlijk. en velen ergernis gevend, in strijd is met wat volgens Christelijke opvatting de zedenleer, de eenige moraal is, — waarom, zeggen we, zou ook aan dezulken eene leiding moeten toevertrouwd blijven in het bestuur of de opvoeding van het Nederlandsche volk, dat Goddank in meerderheid nog een Christelijk volk is en dat de eeuwen door moge blijven.

Zelfs het meerendeels liberale gemeentebestuur van Amsterdam laat de stelling los van het : „geen particulier gedrag als criterium ter beoordeeling van een ambtenaar”. Als tijdelijk onderwijzer is daar werkzaam zekere A. A. de Jong, die samenleeft met eene vrouw met wie hij niet wettig gehuwd is. B. en W. stellen den Raad voor, hem niet alleen niet voor eene definitieve aanstelling in aanmerking te doen komen, maar hem ook niet tijdelijk te herbenoemen.

O. i. eene volkomen juiste opvatting. Men kan moeilijk beweren, dat deze openbare onderwijzer den kinderen door zijn gedrag een toonbeeld is van „Christelijke en maatschappelijke deugden”, die hij zijnen leerlingen volgens de wet moet voorgaan.”

Wie zich het felst tegen dit preadvies van B. en W. verzetten, zijn de socialistische en socialistischgezinde onderwijzers, zooals we al hebben meegedeeld.

De Amsterdamsche Raad is voor een groot deel den algemeen-politieken beginselen van adressante gunstig gezind, en het zal dus geenszins onmogelijk wezen, dat er eene beslissing valt in haren geest.

Zal het Zuid-Limburgsche blad, dat we boven aanhaalden, alsdan de consequentie van zijn opwerping aandurven en zulk eene beslissing toejuichen ?.....

We zijn overtuigd van niet.

De Resbde.

Mr. A. schrijft in *De Voorhoede* :

Er was een andere vraag : K o n Minister Treub als Minister nog aanblijven ?

Ongetwijfeld, er is iets waar in de algemeene stemming : dat men met het particuliere leven van publieke personen niets te maken heeft.

Maar niet gaarne zouden wij aan dezen stelregel een absolute geldigheid toekennen, in alle gevallen en onder alle omstandigheden.

Neemt het geval van den grooten Ierschen leider Parnell. Uit een echtscheidingsproces was gebleken, dat hij zich aan iets heel onbehoorlijks had schuldig gemaakt.

Dit was een volmaakt particuliere aangelegenheid, volkomen juist. Maar toch — sprak Gladstone in een open brief de meening uit, dat Parnell niet langer als leider van de Iersche partij kon optreden, en het grootste gedeelte van zijn vrienden in Ierland weigerden dan ook, hem verder als leider te erkennen.

Uit dit voorbeeld blijkt, dat, ook al aanvaardt men den regel in het algemeen, dat men met 't particuliere leven niet te maken heeft, men toch zal moeten erkennen, dat er *grenzen* zijn.

Of in een bepaald geval die grens overschreden is, kan natuurlijk tot meeningsverschil leiden. Maar één grens zal toch in den regel wel door de meesten aanvaard worden : het eerbiedigen van het particuliere leven houdt op, zoodra door de eigen daad van de bepaalde persoon een bepaald disqualificeerend feit een zekere graad van ruchtbaarheid heeft gekregen.

Dan is het particuliere zelf publiek geworden.

In hoeverre dit nu op het geval-Treub van toepassing is, kan voor nadere adstructie weinig geschikt worden geacht.

Maar ik geloof, dat de meening van hen, die vóór de motie stemden, dat in dit geval de genoemde Minister zijn hoog ambt niet langer kon blijven bekleeden, moet geëerbiedigd worden ook door hen, die daar zelf anders over denken.

Noorsche gezantschappen.

De correspondent van de „N. Rott. Crt.” te Kristiania schrijft :

In de zitting van het Storting van 5 Februari werd het voorstel tot het oprichten van een gezantschapspost in Rome behandeld en met 12 stemmen tegen aangenomen.

Bij die gelegenheid sprak advocaat Michelet, lid der rechterzijde, de wenschelijkheid uit tot het oprichten van een afzonderlijken gezantschapspost in Nederland, dat in dezen tijd met dezelfde moeilijkheden te kampen heeft en dezelfde belangen heeft als Noorwegen, alwaar gelijk men weet, de vertegenwoordiging alleen geschiedt door den Noorschen gezant in Kopenhagen, die tevens als geaccrediteerd gezant in Den Haag optreedt.

Ihlen, de minister van buitenlandsche zaken, verklaarde bij die gelegenheid, dat Den Haag door de regeering in overweging wordt genomen. Het was toch in den tijd van dezen oorlog bij verschillende gelegenheden gebleken, dat een eigen vertegenwoordiging in Den Haag wenschelijk was, ofschoon de minister niet naliet er op te wijzen, dat de Nederlandsche gezant in Stockholm, die tevens ook in Kristiania geaccrediteerd is, in deze tijden groote diensten bewezen had.

Men kreeg wel den indruk, dat de minister voor het oprichten van een nieuwen gezantschapspost in Den Haag gestemd was, en met hem ook het Storting. Ook de pers betoont haar instemming met het voorstel.

Nederland en de oorlog.

De „Vossische Zeitung” bevat het verslag van een onderhoud, dat Dh. Schweriner gehad heeft met den gewezen minister van oorlog generaal Staal, lid van de Eerste Kamer. De „N. Rott. Crt.” bevat er een vertaling van, waaraan het volgende is ontleend.

Op de vraag : Wat zou Nederland doen, wanneer Engeland, als vervolg van zijn verscherpte blokkade, de Hollandsche havens geheel of gedeeltelijk zou afsluiten ? — luidde het antwoord :

Mocht Engeland onze rechten ter zee werkelijk op de eene of andere wijze met voeten treden, hetzij door een volledige blokkade van onze havens, hetzij op andere wijze, dan zouden wij vooreerst niets daartegen doen.

De generaal meende echter, dat het tot een verwezenlijking van het Engelsche dreigement in geen enkelen vorm ooit komen zal. Hij hield het voor niets dan voor echt-Engelschen bluf.

„Engeland kan zonder Nederland niets doen, en Engeland weet dat. Vergis ik mij echter, en probeert Engeland werkelijk een maatregel van dwang, dan moeten wij ons geweld laten aandoen. Daartegen zou niets te doen zijn. Wij zouden ons moeten laten vernederen, want Engeland is een groote mogendheid en wij zijn klein en zwak. Maar na den vrede zouden wij ons wreken. Dan zal Engeland ons noodig hebben ! En dan zullen wij het niet kennen !

Den generaal werd gevraagd, wat zou gebeuren, als Engeland het van politiek voordeel acht, Nederland in den oorlog te betrekken en zou beproeven met Nederland te handelen als met Griekenland.

De heer Staal antwoordde : Dat zou ik eens willen zien ! De Engelschen hebben reeds eenmaal bij ons bloedige koppen gekregen, toen zij beproefden te landen. Ik sta er voor in, dat een landing in Nederland hun nooit zou gelukken. Eigenlijk moest het zelfs ondenkbaar zijn, dat de Engelschen — zelfs in vertwijfeling — zulk een poging zouden wagen. Het zou een ongeloofelijke domheid wezen. Maar ten slotte is het de vraag, of deze domheid grooter zou zijn dan die van Gallipoli. Waar dat mogelijk was, is alles mogelijk. Nemen wij dus aan, dat Engeland om de een of andere reden in Nederland landen wil. Dat zou in den tegenwoordigen stand van den oorlog niet de minste verandering brengen. Niet eens zou daaruit een automatisch samengaan van Nederland met de centrale mogendheden volgen. Nederland zou hoogstwaarschijnlijk verklaren, dat het voornemens is zichzelf te verdedigen zonder hulp van buiten, en het zou er zeer beslist voor zorgen, dat geen enkele Engelsche voet den Nederlandschen bodem betreedt!”

„En uw koloniën ?”

„Ik weet, dat veelvuldig wordt aangenomen, dat de Engelschen dan onze koloniën zouden inpalmen. Maar ik geloof het niet. Ik geloof, dat de Vereenigde Staten het niet zouden toestaan en ik geloof ook, dat voor Japan moeilijkheden dreigen in China en dat Japan dit zeer nauwkeurig beseft. Japan zal zich in geen nieuwe oorlogshandeling meer mengen, al is de gelegenheid nog zoo gunstig ; de Vereenigde Staten zullen echter Engeland toeroepen : hands off !

Generaal Staal antwoordde voorts nog op de vraag, waarom dan Nederland toch de kostbare mobilisatie van zijn geheele leger op oorlogssterkte handhaaft, dat Nederland als neutrale staat iederen schijn van onpartijdigheid moet vermijden.

De generaal gaf nog als zijn meening over den algemeenen toestand, dat het einde van den oorlog te verwachten is door een vrede, afzonderlijk te sluiten, eerst door Italië, dan door Frankrijk en eindelijk door Rusland, en als de Engelschen dan niet meer kunnen strijden „tot den laatsten Franschman of Rus” een beslissing, niet in Egypte, maar hoogstwaarschijnlijk aan het westelijk front.

Toenadering tusschen Nederland en België.

In een vergadering van de Amsterdamsche Studentenvereeniging voor Sociale Lezingen heeft onlangs Dh. Frans van Cauwelaert gesproken over „Toenadering tusschen Nederland en België.” Aan een verslag, dat de „N. Rott. Crt.” van die lezing geeft, ontleenen we het volgende :

„De heer Van Cauwelaert begon met te verklaren, dat waar hij sprak over toenadering, hij meende te spreken tot de Nederlanders als de vertegenwoordigers van een natie, die evenveel te geven als te ontvangen heeft. Wij hebben elkander te vinden als de meest bevoorrechte volken van West-Europa, die economisch het meest aan elkaar gebonden zijn. Wij beiden hebben een heerlijk verleden, groot door kunst, groot door handel, beiden liggen wij aan de uitstrooming van rivieren, die van het hart van Europa vloeien naar de groote zee. Rijk zijn wij beiden en krachtig, aan koloniaal bezit zijn wij beiden rijk. België kan Holland aanvullen met zijn industrie, met zijn landbouw en veeteelt en met zijn scheepvaart. Intusschen hebben wij met elkaar geleefd als onze kinderen. De verklaring daarvan ligt niet alleen in economische omstandigheden.

In 1913 was België voor Nederland geworden de vierde macht met een uitvoercijfer van 350 millioen (tegen een invoer van België naar Nederland 330 millioen). Dit was een groote vooruitgang. In 1837 bedroegen de invoer van België naar Nederland 159 millioen, omgekeerd 184 millioen, in 1907 299 tegen 303 millioen.

De eerste jaren zal België als importeur in Nederland verlamd zijn door de verwoestingen van het Belgische land. Maar daarna zal de handel tusschen België en Nederland bloeien, en dan zal Nederland hebben te zorgen, dat het niet zijn geld gestoken heeft in over-oceanische ondernemingen, omdat er zooveel dichterbij zooveel geld zal zijn te verdienen.

Nederland heeft tot eigen gebruik nog geen voldoende handelsvloot, er zal nog zooveel meer gelegenheid komen voor Nederland om zijn bekwaamheid als scheepsbouwer, en als zeevaarder te toonen.

Wij moeten de gebeurtenissen richten zooveel mogelijk ten goede voor ons zelf. Wij moeten naast elkander blijven, niet alleen wat het geldelijk, wat het economisch verkeer betreft, maar wij moeten ook zorgen dat het geestelijk verkeer gehandhaafd en uitgebreid wordt.

Onze geschiedenis, zegt spr. is niet afscheidbaar, de letterkunde van Vlaanderen is niet te scheiden van de Nederlandsche, de geschiedenis van België gaat met die van Nederland samen. En in het huidige vuur zijn de banden gesmeed van de warmte, gebracht door de liefde, het lijden.

Er zijn in Holland zekere neigingen om niet geheel België, maar alleen Vlaanderen in de sympathie vast te houden. Dit acht de heer Van Cauwelaert eer een bezwaar dan een voordeel.

Spr. is overtuigd, dat de geest van Holland in staat zal zijn te maken van Holland en België niet slechts twee buurnaties, maar twee zusternaties, die haar geestelijk bezit zullen kunnen deelen.

Zoo zeker is spr. overtuigd van de eenheid van Nederland en België een eenheid, die bewezen wordt door de geschiedenis, dat hij aanneemt, dat Nederland in tweede instantie zal overkomen, wat België in eerste instantie overkomen is.

Wanneer Nederland en België zullen opgaan in één grooten staat, dan zal het niet blijven bij een bondgenootschap, maar dan zal het zijn, zegt spr., een ondergang van de inspiraties.

Gij ploft niet neer in dezen afgrond, — gij glijdt er zachtkens in neer. Daarom heeft Nederland te waken, dat het niet eens met gevaar voor den lijve te maken heeft met vlammende wapens. Waarom heeft Holland in te zetten met het alpha van elk vonkenrecht·s henyrenis van België.

Maar dat is niet alles. Spr. wil verder gaan. Spr. wil aandringen op een verbond tot militair verweer van Nederland en België. Deze beide landen hebben tegen elkaar aan te leunen. In een volgenden oorlog zal het niet meer mogelijk zijn voor de kleine volken om onafhankelijk uit den strijd te voorschijn te komen. Maar wij moeten ons voorbereiden op de terugkomst van de bloedige gebeurtenissen van nu.

In het algemeen is voor die eenheid van België en Nederland niet zooveel gevoeld. In Belgie was het vooral de vriend van Nederland, Beernaert, die sterk voor samengaan met Nederland voelde, maar men vergete niet, dat juist de kleine volken de waarborgen zijn voor het volkenrecht. Maar achter dat volkenrecht moet staan een levende werkelijkheid. De neutrale volken hadden op het juiste moment iets kunnen bereiken, nu is het te laat. Maar laten wij, zegt spr, zorgen, dat wij voor de toekomst voorbereiden, dat wij inluiden een krachtige politiek voor de kleine volken. Nederland en België moeten de vensters van hun woningen ruim open zetten, dat de vrije tocht van 's werelds gebeuren vrij door waait.”

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 17 Maart 1916.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.........	—
ZOUT per vat van 130 K.G.........	f 0.80
DIVIDIVI per K,G.........................	„ 0.06½
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.40
id. per KG. 2e kw.	„ 0.30
HUIDEN per K.G........................	„ 0.70
GEITENVELLEN per K.G............	„ 1.10
WOL per K.G..............................	„ 0.10
SCHAPENVELLEN per stuk.........	„ 0.50
BEENDEREN per K.G.................	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G..............	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa).	
Kwaliteit No, 1...........per dozijn	„ 3,12½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3.25
„ „ 2 „ „	„ 4.50
„ „ 3 „	„ 6.12½
„ „ 3 „ „	„ 6.30
„ „ 4 „ „	„ 7
„ „ 5 „ „ OLA	„
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„ 7.20
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ 1 van 25 c.M. of minder f.	
STROOHOEDEN (latal) :	
Kwaliteit X per dozijn........................	f 1.12½
Kwaliteit XX per dozijn	f 1.75

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN ~~GOUDEN en JUWEELEN~~ VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van den 1sten September 1914 t/m den 28sten Februari 1915 onder Nos. **7623 L,** t/m **7056 M,** zal plaats hebben op *Donderdag* den **30sten Maart.** a.s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 18en Mrt. 1916.

De Voorzitter.

2 C. S. GORSIRA.